

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-09-26
Besvaras senast
2024-10-17

Till statsrådet Niklas Wykman (M)

2024/25:45 Tillgång till grundläggande betaltjänster

Länsstyrelsernas årliga uppföljning av målet att alla ska ha tillgång till grundläggande betaltjänster till rimliga priser gav vid handen att målet inte uppfylldes under 2023. Samtliga länsstyrelser gör bedömningen att situationen för äldre och personer med funktionsnedsättningar har försämrats under förra året. Nedläggningen av Kassagirot 2022 har bidragit starkt till detta. För den som saknar betalkonto finns bara en aktör, Change Group Sweden AB, kvar som erbjuder personlig service och möjligheten att betala räkningar kontant förutsatt att du kan uppvisa giltigt svensk id-handling. Avgiften är 70 kronor per faktura. Företaget har 24 kontor i landet, varav hälften finns i Stockholms län. I 12 av landets län saknas möjligheten för personer som inte är kunder i en sparbank att betala räkningar kontant över disk inom det egna länet.

Målet om tillgång till grundläggande betaltjänster fastställdes av riksdagen 2008 och hade då ett tydligt kontantfokus. Utvecklingen sedan dess har medfört att det snarare är tillgång till betalkonto, internetbank, bank-id, bankkort och swish som avgör möjligheten att göra betalningar. För de personer som saknar betalkonto saknas tillfredsställande lösningar för att få pension eller sjukersättning utbetald och för att betala räkningar. Det råder därmed, trots den tydliga lagstiftningen, ett betydande utanförskap på betalningsmarknaden, vilket påverkar många människors vardag negativt.

Kontantanvändningen och behovet av personlig service är stort i vissa grupper, men länsstyrelsernas analyser visar att det inte finns kontanttjänster i betryggande utsträckning i hela landet, och 15 av 21 länsstyrelser framför att antalet uttagsautomater minskat i länet under året. Länsstyrelserna bedömer vidare att möjligheten till dagskasserasättning brister för både företag och föreningar.

I Betalningsutredningens betänkande *Staten och betalningarna*, som presenterades i mars 2023, föreslås en lång rad åtgärder för att förtydliga statens roll på betalningsmarknaden. Bland annat framhålls att staten bör ta ett större ansvar för att alla ska kunna göra betalningar.

Utredningen har remissbehandlats, men på den av regeringens presenterade propositionsförteckningen för riksmötet 2024/25 finns inget som antyder att regeringen avser att lägga förslag med anledning av utredningens förslag.

Jag vill med anledning av ovanstående fråga statsrådet Niklas Wykman:

Om och i så fall när avser statsrådet och regeringen att återkomma med en proposition till riksdagen i syfte att leva upp till målet att alla ska ha tillgång till grundläggande betaltjänster till rimliga kostnader?

.....

Ingela Nylund Watz (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck